

Diumenge 17 durant l'any C

AMB LLUC, EL PAGÀ CONVERTIT, AGAFAR LA RUTA SEGUINT JESÚS...

Després de la confessió de Pere (diumenge 12), Jesús, fent camí cap a Jerusalem (diumenge 13), n'ha designat setanta dos (diumenge 14). Després, pel camí, a un mestre de la Llei que li demanava: I quin és el meu pròxim?, ell li respon amb la paràbola del Bon Samarità, abans de retrucar-li interrogant-lo: *Quin del tres ha estat pròxim de l'home que havia caigut en mans dels lladres?*, i concloure: *Vés, doncs, i tu fes igual*. Diumenge passat, era l'aturada a la casa de Marta i Maria on Jesús trobava una viva il·lustració de dues formes d'acolliment.

Avui, en un indret, sempre fent el mateix camí, vet aquí a Jesús "pregant". Quan ha acabat un dels seus deixebles li demana: Senyor ensenyau-nos a pregar. Quan pregueu –li respongué ell, digau: *Pare, sigui santificat el vostre nom*, després continua amb un ensenyament sobre la pregària.

1. ... BONA NOVA PER AVUI:

Unes lectures que ens inicien en l'autèntica pregària cristiana:

- Pregària confiada i perseverant fins a l'audàcia, com la d'Abraham, el Pare dels creients, que gosa dir a Déu: *És ver que fareu desaparèixer tant el just com el culpable?* Pregària solidària d'una humanitat pecadora, i que fonamenta la misericòrdia de Déu (Primera lectura).
- Pregària que és a la vegada acció de gràcies a Déu perquè *sempre que us invocava, m'heu escoltat, heu enfortit la meva ànima. (Salm 137)*.
- Pregària dels deixebles convidats a entrar en la pregària de Jesús, el Fill, i que gosen dir, tal com ell els ha ensenyat: Pare! (Evangeli).
- Pregària que té el seu sosteniment en *la força de Déu que ha ressuscitat Crist d'entre els morts* (segona lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA Gènesis 18, 20-32

Continuam avui la lectura del text del Gènesis començat diumenge passat. Els tres misteriosos visitants als que Abraham ha donat una hospitalitat exquisida, a l'alzinar de Mambré, es disposen a partir cap a Sodoma.

- Al seu amic Abraham *que es queda davant del Senyor*, Déu desvetla el seu projecta de destruir les ciutats pecadores de Sodoma i de Gomorra de les que el clam puja fina ell.
- I és llavors que és dóna la sorprenent intercessió d'Abraham en favor d'aquestes dues ciutats. Quina solidaritat guanyarà? La solidaritat en el mal que comportarà la mort dels

innocents juntament amb els culpables? O la solidaritat en la misericòrdia i el perdó que farà que només un punyat de justs pesarà més que tota una ciutat culpable?

- **Abraham posa en joc l'honor de Déu i el renom de la seva justícia:** *Mai de la vida podreu fer una cosa així! ¿Fer morir el just amb el culpable? ¿Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judicau tot el món ¿vos podríeu desentendre de fer justícia?*

Abraham es llança a una vertadera escalada de súplica on l'audàcia creixent de la pregària rivalitza amb una idèntica progressió en les marques de respecte envers Déu: *Encara gos parlar al Senyor... Que el meu Senyor no s'enfadi si insistesc...*

- discutint pas a pas, empenyent el Senyor fins al límit de la seva misericòrdia, Abraham aconseguirà, per a les ciutats paganes, anar fent caure la xifra fatídica de 50 a 45, després de 30 a 20 i finalment fins a 10.

Després Ezequiel (22, 30) i Jeremies (5, 1) proclamaran que un just bastarà per a salvar una ciutat, i Isaïes 53 que un sol Servent podrà salvar tota una nació. Un dia, acomplint totes les promeses, Jesús tot sol salvarà, per la seva pregària i el seu amor empès fins a donar la seva vida, tota la humanitat: *Déu us donà la vida juntament amb Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes*, dirà Sant Pau a la segona lectura.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Aquest text d'una força excepcional, exigeix per part del lector, una preparació ben acurada, a fi que pugui fer aparèixer, en la seva manera de proclamar:

LA INTRODUCCIÓ que situa els dos actors del diàleg:

+ **la confidència del SENYOR amb el seu amic ABRAHAM:** *-“Quin clam tan fort a Sodoma i a Gomorra! Que ho és, de greu, el seu pecat!*

+ i la seva decisió de *baixar a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba.*

- Les SIS ONES successives DE LA INCERCESSIÓ d'Abraham :

+ amb el crescendo de les seves PETICIONS:

. *-“¿És ver que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justs. ¿Els faríeu desaparèixer? ¿No perdonaríeu la població per amor dels cinquanta justs que hi hauria?*

Encara gos parlar al Senyor, jo que som pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justs, en faltassin cinc?

Suposem que només n'hi hagués quaranta.

Suposem que només n'hi hagués trenta.”

Encara gos parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint.”

Que el meu Senyor no s'enfadi si insistesc per darrera vegada: Suposem que només n'hi hagués deu.”

+ I de les seves FÓRMULES DE CORTESIA, molt oriental:

-“Encara gos parlar al Senyor, jo que som pols i cendra.

Que el meu Senyor no s'enfadi si insistesc.

+ Amb l'expressió, sense parar, de la MISERICÒRDIA DEL SENYOR:

. per amor d'ells perdonaré tota la població.

-“No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justs.

-“No ho faria per consideració a aquests quaranta.

. No ho faria per consideració a aquest trenta.

. No la destruiria per consideració a aquests vint etc.

EL SALM 137

El salm 137 és un cant d'acció de gràcies: a Déu que veu l'humil, que sempre que l'invocava l' ha escoltat, és etern el seu amor. L'Església en fa avui la seva pregària: pel Crist, amb ell i en ell, en dóna gràcies al Pare per les meravelles passades, presents i futures del seu amor.

SEGONA LECTURA

Just ara, acollíem la sorprenent intercessió d'Abraham, en una pregària solidària en favor dels seus germans en humanitat, tan els pecadors com els justs. Amb el present text de la carta als Colossencs, ens ha estat revelat una altra solidaritat, incomparable, immillorable: la que Crist, pel baptisme que ens hem rebut vam ser sepulñitats amb ell i ressuscitar amb ell.

Nosaltres érem morts; Déu ens ha donat la vida.

Nosaltres érem pecadors; Déu ens ha perdonat els nostres pecats.

Nosaltres érem insolvents; Déu ha cancel·lat, ha esborrat el nostre deute a la creu per la creu del seu Fill.

Als colossencs que eren temptats de multiplicar els intermediaris entre Déu i els homes i reduir Crist a un ser-ne un d'entre molts (veure el context d'aquesta carta als diumenges precedents), Pau recorda solemnement que basta el Crist: per ell, amb ell i en ell, nosaltres ho tenim tot.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector tindrà cura especialment de:

. l'adreça inicial: Germans...

. El lloc central donat aquí al baptisme en la reflexió de Pau: *Pel baptisme ...*

. Les antítesis que celebren la gràcia del baptisme cristià:

. fóreu sepultats amb Crist, i amb ell també vàreu ressuscitar, per haver cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts.

. Vosaltres éreu morts per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb Crist,

. La factura del deute: després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu.

Comentari a l'Evangelí

. Tal com ens ha ensenyat el nostre Salvador...

L'Evangelí de Lluc, que s'obre amb la pregària jueva al temple i es conclou amb la pregària de la comunitat dels deixebles eren al Temple alabant Déu sens parar, concedeix un lloc privilegiat a la pregària de Jesús.

Una pregària que, des del dia del seu baptisme al Jordà, marca tots els grans moments del seu ministeri,

Una pregària filial que s'adreça a Déu amb la simplicitat i amb la familiaritat de l'infant. Abbà, és a dir: papà, mon pare.

Una pregària de la que els deixebles n'han estat testimonis, no solament oculars, sinó auriculars ja que, en aquesta època, no es coneixia la pregària en veu baixa i que "pregar", en hebreu, es deia "cridar". *Els deixebles*, escrivia el P. George, *han hagut d'escoltar Jesús pregar en alta veu, i és en els esdeveniments importants que han escoltat la seva pregària, ell ha volgut definir la nostra pregària a partir de la seva. (Cahiers-Evangile nº 5, p. 43).*

Mateu aporta la transmissió del Parenostre en el marc del Sermó de la muntanya, Lluc la situa en el marc del gran viatge de Jesús vers Jerusalem, la ciutat on morirà en una última pregària. Jesús, en un lloc, està pregant, i, quan ha acabat, un dels seus deixebles li demana: *Senyor, ensenyau-nos de pregar*. No es tracta aquí de la pregària en si, sinó d'una pregària que, afegint-se a les pregàries oficials de la fe jueva, caracteritzi el grup dels seus deixebles, com Joan havia ensenyat als seus deixebles. Una pregària que concentra l'essencial del seu missatge i forja la comunitat dels seus deixebles al seu voltant.

Jesús respon a la seva petició amb una pregària – tipu. Una pregària sobre la qual, a partir d'ara, tota pregària cristiana haurà, d'una manera o altra, d'alinejar-se: el Pare nostre.

Les circumstàncies en les que aquesta pregària – tipu és anunciada són remarcables, observa Louis Monloubou. Condueixen els cristians a comprendre que la seva pregària és el prolongament de la de Jesús; n'ha de ser una imitació, el reflex... Els deixebles que l'havien

vist pregar, demanen a Jesús que els iniciï en la pregària; dit d'altra manera, que els instruir-los en la seva pregària. Jesús accedeix amb el Parenostre. Quan ells preguin aquesta fórmula, penetrant en els sentiments o intencions que ella expressa, els cristians preguen com Jesús. Per ell, amb ell i en ell, dirà més tard una fórmula que expressa clarament el que Lluc suggereix (L'Évangile de Luc, Salvator, pp. 194-195).

Diferent de la de Mateu, més breu, la versió del Pare nostre aportada per Lluc comprèn una invocació, dos vots i tres peticions.

- Una invocació. Empra, per a dirigir-se a Déu, el terme que Jesús, el Fill, empra en la seva pròpia pregària Pare (Pare nostre a Mateu). D'entrada ens mostra la profunditat de la nostra relació amb el Déu de Jesucrist.
- Explica Jean-Luc Vesco: *La pregària cristiana fa entrar el deixeble de Jesús en aquesta intimitat única que uneix el Fill al Pare. En la seva pregària filial, el cristià pot prendre com a seva la incoació de les pregàries*

de Jesús: Abbà (Gal 4, 6; Rm 8, 15). Aquest crit al Pare és personal. Expressa un lligam d'intimitat i vol remarcar que la relació única i singular que el Fill té amb el seu Pare és el mateix que uneix tot cristià a Déu (Jérusalem et son prophète, p. 72)

- Dos desitjos (vots), que tenen el seu paral·lel en la pregària jueva del Qaddish.
- La santificació del Nom de Déu: que Déu intervengui i es reveli com a Déu a rostre descobert, que es faci reconèixer!
- La vinguda del seu regne: que Déu vengui en persona i manifesti la seva presència sobirana i actuant.

Fa observar H. Cousin: Així sota dues formes diferents és formulada: Vine, Pare; Déu és l'únic "objecte" de la pregària dirigida a Déu (L'Évangile de Luc, p. 162).

- Tres peticions, formulades no en primera persona del singular, JO, sinó en primera persona del plural: Nosaltres. Els deixebles s'adrecen a Déu per ells mateixos en tant que constitueixen una comunitat.

+ La primera d'aquestes peticions porta sobre *el pa del que en tenim necessitat per a cada dia* per a sobreviure en el camí. *Hi havia primitivament una al·lusió al manà, el pa del cel que havia associat el poble durant l'Èxode i que, segons l'espera jueva, havia de ser donat com a aliment per a la comunitat dels darrers temps. Aquest pa de vida, els creients són convidats, a Lluc, a demanar-lo per a cada dia.*

La segona petició fa referència al perdó dels nostres pecats, do gratuït de Déu sense el qual deutors insolvents, no sabríem viure en l'amistat de Déu, que ens és més necessària que el pa. Encara més, cal que nosaltres mateixos sapiguem perdonar els nostres propis deutors, sota pena de tancar-nos al perdó diví.

La tercera petició fa referència a l'assistència en la "temptació". En la nostra traducció: *no permeteu que caiguem en la temptació*. Nosaltres no demanam ser alliberats de la temptació, de la prova: Jesús mateix no fou conduït al desert per l'Esperit on fou temptat pel diable? (Lc 4). Nosaltres demanam de no sucumbir en la temptació, en el sentit de la pregària de Jesús per Pere, a 22, 32: *Jo he pregat per tu, perquè no defalleixi la teva fe*. Nosaltres demanam que la prova no ens faci caure, que no entrem en les formes de veure del Temptador.

...en una pregària confiada i perseverant:

Jesús continua llavors amb una paràbola i la seva explicació.

- La paràbola és la de l'amic inoportú que, en nom de l'amistat, no tem importunar l'amic en plena nit, i insistir de forma impertinent, per anar a ajudar-lo en favor d'un altre amic arribat de viatge.
- És amb la mateixa confiança, la mateixa perseverança, la mateixa audàcia, fonamentada en el seu amor, que cal adreçar-nos a Déu: *demanau, i Déu vos donarà, cercau, i trobareu, tocau, i us obrirà, perquè tothom qui demana rep, tothom qui cerca troba, a tothom qui toca, li obren*.
- En la seva bondat, Déu no pot deixar d'escoltar la pregària dels seus fills. Millor que tots els pares de la terra, el Pare dels cels concedirà a aquells que li demanen el do per excel·lència: l'esperit Sant.
- Fa quinze dies, llegint la paràbola del Bon samarità, apreníem que el camí de Jerusalem, seguint Jesús, passa per un amor al pròxim que supera tota llei. Diumenge passat, descobríem, en la casa de Marta i Maria que aquest camí és el d'una escolta atenta de la Paraula de Déu. Avui se'ns diu que aquest camí és també *el de la pregària humil, confiada, insistent, que dona l'Esperit Sant i si inspira (J. L. Vesco, o. c. p. 75)*.